

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-6-024 (Devralma)
Karar Sayısı : 21-34/465-235
Karar Tarihi : 08.07.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Remzi ÖZGE ARITÜRK, Damla YAZ, Enes YASAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - BP Europa SA
- Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft
- Daimler AG
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. K. Korhan
YILDIRIM, Av. Görkem YARDIM, Av. Hilal ÖZÇELİK
GÜLDESTE
Yıldız Mah. Çitlenbik Sok. No:12 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft ve Daimler AG'nin ortak kontrolünde bulunan Digital Charging Solutions GmbH'nin ortak kontrolünün nihai olarak BP plc'nin kontrolünde olan BP Europa SE tarafından hisse alımı yoluyla devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 14.06.2021 tarih, 18598 sayı ile giren ve en son 02.07.2021 tarih, 19209 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 05.07.2021 tarih ve 2021-6-024/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Yapılan başvuruda, hâlihazırda Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft (BMW) ve Daimler AG'nin (DAIMLER) ortak kontrolünde bulunan Digital Charging Solutions GmbH'nin (DIGITAL) ortak kontrolünün nihai olarak BP plc'nin kontrolünde olan BP Europa SE (BP) tarafından hisse alımı yoluyla devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bildirilen işlem kapsamında BP, DIGITAL'in hisselerinin %(.....)'ünü devralacaktır. Buna karşılık BMW ve DAIMLER; ortak girişim şirketleri olan YOUR NOW Holding GmbH (YOUR NOW) aracılığıyla DIGITAL'in hisselerinin %(.....)'sine sahip olacaktır.
- (6) Ortak Girişim DIGITAL, mobilite alanındaki ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi, pazarlanması ve dağıtımında, özellikle elektrikli ve hibrit araçlar için bilgi hizmetleri ve şarj altyapısına erişim teknolojisi sunulmasında faaliyet göstermektedir. DIGITAL ayrıca elektrikli ve hibrit araç sürücülerine şarj noktalarında elektrik tedarikinde de faaliyet göstermektedir ve elektrikli ve hibrit araçlar için şarj istasyonları ağının işletmecileri ile birlikte çalışmakta, otomobil üreticileri ve filo operatörleri için şarj

çözümleri geliştirmektedir. 30 ülkede 228.000 şarj istasyonunda faaliyet göstermekte olan DIGITAL'in Türkiye'de faaliyeti bulunmamaktadır.

- (7) Ortak Girişim tarafı YOUR NOW, BMW ve DAIMLER'in kurdukları ortak girişimler olan (i) FREE NOW, (ii) SHARE NOW, (iii) CHARGE NOW ve (iv) REACH NOW için kurulmuş olan holding şirkettir. YOUR NOW ayrıca markaların sahibi olarak markaları yönetmekte ve anılan ortak girişimlere lisanslamaktadır. YOUR NOW'ın hisselerinin %(.)'si BMW'ye, %(.)'si DAIMLER'e aittir.
- (8) Ortak Girişim tarafı BP, BP plc'nin tamamına sahip olduğu iştirakidir ve nihai olarak BP plc tarafından kontrol edilmektedir. Castrol, Aral ve BP markalarını bünyesinde bulunduran BP, yaklaşık 3900 petrol istasyonu ile müşterilerine hizmet sunmaktadır¹.
- (9) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin ilk fıkrasının (b) bendine göre kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde bir teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün bir ya da daha fazla teşebbüs tarafından devralınması 4054 sayılı Kanunun 7. maddesi kapsamında birleşme veya devralma işlemi sayılır. Aynı hükmün üçüncü fıkrası uyarınca bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilmektedir.
- (10) Bildirime konu işlem ile hâlihazırda BMW ve DAIMLER tarafından ortak kontrol edilen DIGITAL'in hissedarlık yapısında, BMW, DAIMLER ve BP'nin ortak kontrol sağlayacağı şekilde kontrol değişikliği yapılması planlanmaktadır. Bu kapsamda başvuru sahibi tarafından;
 - DIGITAL'in yönetim yapısındaki değişikliklerin denetim kurulunun nitelikli çoğunluk kararı ile mümkün olacağı, denetim kurulunun BMW, DAIMLER ve BP tarafından atanan ikişer üyeden oluşacağı; sonuç olarak ana şirketlerin her birinin söz konusu kararlara ilişkin veto hakkının bulunacağı (Hissedarlar Sözleşmesinin 3.4 (d) numaralı maddesi),
 - DIGITAL'in işletme planının ve yıllık bütçesinin denetim kurulu tarafından nitelikli çoğunluk ile onaylanması gerektiği (Hissedarlar Sözleşmesinin 3.2 (b) numaralı ekinin 5.3 (b)(ii). maddesi ile 3.5 numaralı ekinin 4.6 (b). maddesi),
 - BMW, DAIMLER ve BP'nin yıllık rotasyon esasına göre bir denetim kurulu başkanı atayacakları, denetim kurulu başkanının belirleyici oyunun bulunmayacağı (Hissedarlar Sözleşmesinin 3.4(g) numaralı maddesi)

ifade edilmiş ve ilgili sözleşme hükümlerinde söz konusu düzenlemelerin yer aldığı tespit edilmiştir. Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde bildirilen işlem sonrasında BMW, DAIMLER ve BP'nin; DIGITAL'in işletme politikasına dair stratejik kararlar üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahip olacakları ve böylece DIGITAL üzerinde ortak kontrole sahip olacakları tespit edilmiştir.

- (11) Bildirim Formunda DIGITAL'in, kurulduğu 2019 yılından bu yana tam işlevsel bir ortak girişim olduğu ve bildirilen işlemin kapanışının ardından da tam işlevsel bir ortak girişim olarak faaliyet göstereceği belirtilmiştir. Bu kapsamda DIGITAL'in;

¹ <https://www.bp.com/en/global/bp-europa-se/about-bp-europa-se.html> (Erişim Tarihi: 01.07.2021)

- Ana şirketlerden bağımsız şekilde kalıcı olarak faaliyet göstermesi için finansman, personel ve mal varlığı da dâhil olmak üzere yeterli kaynaklara sahip olduğu,
- Yalnızca BMW ve DAIMLER için özel bir işleve hizmet etmediği, üçüncü kişilerle iş yaptığı ve bu çerçevede pazara kendi erişimi ve mevcudiyetinin bulunduğu,
- Mevcut ana şirketlerinden elde ettiği cironun toplam cirosunun yaklaşık (.....) oluşturduğu, bu durumun BP'nin hissedar olarak katılmasıyla değişmeyeceği,
- Faaliyetleri için belirli bir süre öngörülmediği, kalıcı olarak faaliyet göstereceği, taraflar arasında akdedilen Hissedarlar Sözleşmesinin belirsiz süreli olduğu ve haklı nedenle fesih haricinde ilk kez ancak 31.12.2040 tarihinden itibaren geçerli olarak feshedilebileceği

ifade edilmiştir. Bu açıklamalar çerçevesinde DIGITAL'in tam işlevsel bir ortak girişim olduğu ve dosya konusu işlem sonucunda da tam işlevsellik niteliğini sürdüreceği anlaşılmış, işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca devralma niteliği taşıdığı ve 2010/4 Sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde belirlenen ciro eşiklerinin aşılmış olması nedeniyle işlemin Kurulun iznine tabi bir işlem olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

- (12) Bildirime konu işlemle üzerinde ortak kontrol sağlanacak ortak girişim şirketi olan DIGITAL, elektrikli ve hibrit araçlar için bilgi hizmetleri ve şarj altyapısına erişim teknolojisi sunulması alanlarında faaliyet göstermektedir ve bu kapsamda müşterilerine abonelik hizmetleri sunmaktadır. DIGITAL ayrıca elektrikli ve hibrit araç sürücülerine şarj noktalarında elektrik tedarikinde faaliyet göstermektedir ve bu kapsamda şarj istasyonlarının işletmecileri ile birlikte çalışmaktadır. DIGITAL'in abonelik hizmetleri pazarında küresel çapta elde ettiği pazar payının %(.....)'in çok altında olduğu ifade edilmiştir. DIGITAL yalnızca Portekiz'de kamuya açık elektrikli araç şarj istasyonu işletmekte olup bu faaliyeti kapsamında küresel çapta elde ettiği pazar payının ise %(.....)'in çok altında olduğu ifade edilmiştir. DIGITAL'in Türkiye'de herhangi bir faaliyeti, mal varlığı veya cirosu bulunmamaktadır.
- (13) DIGITAL'e kontrol sahibi yeni hissedar olarak katılacak olan BP Türkiye'de; ham petrol tedariki, petrol ürünleri tedariki (benzin, mazot, akaryakıt, uçak yakıtı, gaz yağı ve sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) otogazı yerel satışları dâhil olmak üzere), yağ tedariki ve akaryakıt ürünleri için depolama, taşıma ve transfer hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir. BP ayrıca, kamuya açık elektrikli araç şarj istasyonlarının kurulumu ve işletilmesi üst pazarında faaliyet göstermekte olup bu faaliyetleri kapsamında küresel çapta elde ettiği pazar payının %(.....)'in altında olduğu ifade edilmiştir. BP'nin ilaveten Birleşik Krallık'ta kamuya açık elektrikli araç şarj istasyonlarına erişim sağlamaları için müşterilere yönelik abonelik hizmetleri sunduğu belirtilmiş, bu faaliyeti kapsamında küresel çapta elde ettiği pazar payının ise %(.....)'in çok altında olduğu ifade edilmiştir.
- (14) Diğer yandan Türkiye'de kamuya açık elektrikli araç şarj istasyonu işleten bazı teşebbüslerden bilgi talep edilmiştir. Eşarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş'den gelen cevabi yazıda şarj istasyonlarının kullanım alanlarına göre temel olarak "halka açık" ve "özel veya kısıtlı kullanım" şeklinde tanımlandıkları, örneğin bir site içerisinde kurulan şarj istasyonu sadece o site sakinlerinin ihtiyacına yönelik kurulduğu için "özel veya kısıtlı kullanım" statüsünde olduğu ve "halka açık" olarak değerlendirilmediği belirtilmiştir. Bir şarj istasyonunda birden fazla şarj soketi olabildiği, Türkiye'de toplamda 2000 civarında şarj soketinin işletmede olduğunun tahmin edildiği, bu sayının Avrupa'da yüz binlerle ifade edildiği düşünüldüğünde pazarın yeni yeni gelişmekte olduğu ifade edilmiştir. Müşterilerin şarj hizmetlerine teşebbüs tarafından sunulmuş olan mobil uygulamalar üzerinden erişebildikleri, bu kapsamda kendilerine en yakın

veya kullanmak istedikleri şarj istasyonunun konumunu ve anlık uygunluk durumunu tespit edebildikleri belirtilmiştir. Yine müşterilerin şarj istasyonu başında üye olmadan bir seanslık paket satın alabildikleri veya faturalı işlemle ay sonunda ödeme gerçekleştirebildikleri belirtilmiştir. Bu şekilde işletmeyi sunan ve son kullanıcılarla teması olan pazar oyuncularının “EMSP – Emobility Service Provider” veya “Şarj Ağı Operatörü” şeklinde, sahada ve lokasyonda teknik olarak işletme, bakım ve arıza müdahalesi yapan ve yine yazılım sistemleri ile istasyonların durumlarını kontrol eden pazar oyuncularının ise “CPO – ChargePoint Operator” şeklinde tanımlandıkları, teşebbüsün hem EMSP hem de CPO olarak faaliyet gösterdiği ifade edilmiştir. ZES Dijital Ticaret A.Ş.’den gelen cevabi yazıda ise kamuya açık elektrikli şarj istasyonlarının temelde tamamen elektrikli araçlar ile haricen şarj edilebilir hibrit araçların şarj edilmesinde kullanılan alternatif yakıt istasyonları ve altyapı unsurları olduğu ifade edilmiştir. Kamuya açık elektrikli araç şarj istasyonlarının özel mülkiyete tabi olmakla birlikte bir üyelik kartıyla veya ücret karşılığında kullanılabilir, elektrikli araçların %10 ila %15’inin kamuya açık istasyonlardan, geri kalan kısmının ise ev ve iş yerlerinde kurulan özel şarj istasyonlarından şarj edildikleri belirtilmiştir. Türkiye’de elektrikli araç piyasasının henüz emekleme safhasında olduğu, nitekim Otomotiv Distribütörleri Derneği’nin verilerine göre Türkiye’de 2020 yılı içinde satılan elektrikli motora sahip araçların tüm pazara oranının %0,1 olduğu ifade edilmiştir². Türkiye’de kamuya açık elektrikli araç şarj istasyonu kurulumu ve işletmeciliği alanında Zorlu Energy Solutions, e-şarj, Sharz.net, Voltrun ve Gersan gibi teşebbüslerin; alışveriş merkezleri, dinlenme tesisleri, oteller, restoranlar, araç bakım servisleri, otoparklar gibi kamusal alanlarda konumlandıkları şarj istasyonlarıyla elektrikli araç kullanıcılarına üyelik ile veya üye olmadan kullanma seçenekleriyle hizmet sundukları belirtilmiştir. Türkiye Elektrikli ve Hibrit Araçlar Derneği verilerine göre Türkiye’de 2011 yılında sadece 20 adet şarj istasyonu bulunmakta iken bu sayının 2020 yılında 800 adet seviyesine ulaştığı ifade edilmiştir. Sunulan bilgilerden, Türkiye’de gerek elektrikli araç pazarının gerekse kamuya açık elektrikli araç şarj istasyonu işletme pazarının henüz gelişme seviyesinde olduğu anlaşılmıştır.

- (15) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde ortak girişim şirketi olan DIGITAL’in Türkiye’de faaliyet göstermediği de göz önüne alındığında dosya konusu işlem sonucunda tarafların Türkiye’deki faaliyetleri arasında yatay ya da dikey herhangi bir örtüşme ortaya çıkmayacağı değerlendirilmiştir. Tarafların dünya genelindeki faaliyetleri arasında birtakım yatay ve dikey örtüşmeler meydana gelebilecek olsa da söz konusu pazarlarda tarafların sahip oldukları pazar paylarının oldukça düşük olması ve işlemin Türkiye’de herhangi bir etkilenen pazara yol açmaması nedeniyle küresel çaptaki örtüşmelerin işbu dosya bazında ihmal edilebileceği kanaatine ulaşılmıştır.
- (16) Yapılan tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda, bildirim konusu işlem sonucunda 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 7. maddesi kapsamında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı ve işleme izin verilebileceği kanaatine varılmıştır.

² Basın Bülteni, 06.01.2021, Otomobil ve Hafif Ticari Araç, Otomotiv Distribütörleri Derneği <http://www.odd.org.tr/folders/2837/categorial1docs/2836/ODD%20Bas%c4%b1n%20Bulteni%206%20Aral%c4%b1k%202021.pdf> (Erişim Tarihi: 01.07.2021)

H. SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.